

Tekstboekje

GÖRÜŞ

HAYRETTİN AYDIN

Bir Gençlik Projesi

1 Avrupa'da ve özellikle Almanya'da yaşayan genç insanlarımızın, daha önce karşılaşmadıkları, çünkü gündeme hiç gelmemiş yepyeni sorunlarla karşı karşıya olduğunu söylemek, aslında bilineni tekrarlamak anlamına geliyor. Ama yeni arayışlar da devam ediyor.

2 Bu çerçevede, Türkiye Araştırmalar Merkezi, Avrupa Birliği'nin değişik ülkelerinde yaşayan Türk gençlerini kapsayan bir proje gerçekleştirmeye başladı. Avrupa Birliği "Gençlik" (Jugend) fonu tarafından desteklenen proje, 3 ülkede yaşayan 18-22 yaş grubundaki Türk gençlerini, birer haftalık buluşmalarda bir araya getirmeyi hedefliyor. İlki Schleswig-Holstein eyaletinin Pinneberg ilçesinde yapılan gençlik buluşmasının ardından, sırasıyla Belçika'nın Gent kentinde ve Strasburg'da aynı gruplarla buluşmalar gerçekleştirilecek. Proje, toplam iki yıllık bir süreyi kapsıyor.

3 "Avrupa Birliği ülkelerinde yaşayan Türk gençlerinin kimliği ve kimlik tanımları" başlıklı projenin farklı boyutlarda amaçları vardır.

Amaçlardan biri, değişik ülkelerde yaşayan Türk gençleri arasında iletişimin kurulmasını ve bu iletişimin süreklilik kazanmasını sağlamak.

Bundan anlaşılması gereken, projenin gençler tarafından örnek alınarak kendi inisiyatifleri ile benzeri buluşmaların gerçekleştirilmesidir. Bu, hem sürmekte olan projeye katılan, hem de başka gençler için geçerlidir.

4 Projenin ikinci bir amacı, gençlerin yaşadıkları bölge veya ülke sınırlarını aşarak Avrupa'yı "keşfetmeleri" ve tanımlarıdır. Proje, bunu, kendileri gibi göçmen ailelerinden gelen insanlarla birlikte yaparak, diğer Avrupa ülkelerinde yaşayan Türk gençleriyle birlikte ülkeler arasındaki benzerlik ve farklılıkları görmelerine olanak sağlamayı da hedefliyor. Gençler, ülkeler arasındaki benzerlik ve farklılıkları görebilmelerini teşvik etmek için buluşmalar sırasında aralarında ve konunun uzmanlarıyla birlikte değişik konuları tartışacaklar.

5 Programın bir özelliği, gençlerin katılımcı bir biçimde programda yer almaları.

Buluşmalar, değişik ülkelerdeki partner kuruluşların önderliğinde gençlerin istek ve düşünceleri doğrultusunda planlanıp gerçekleştiriliyor. Her bir buluşmada, belli konular ağırlıklı olarak işleniyor. Pinneberg'deki ilk buluşmanın ana konuları, "Gelenek ve Çağdaşlık, Türkiye ve Avrupa" başlığını taşıyordu. Sonbaharda Gent'te gerçekleşecek ikinci buluşmanın ana konuları "eğitim ve kuşaklar arası ilişkiler" olacak. Strasburg'da yapılacak son buluşmanın konusu ise, "vatandaşlık ve Avrupa vatandaşlığı". Türkiye Araştırmalar Merkezi'nin bilimsel rehberliğinde hazırlanan buluşmalar sırasında yapılan grup tartışmaları kaydedilerek daha sonra bilimsel değerlendirmeye tabi tutulacaktır. Buluşma programının sonunda ise, proje, bir yayın şeklinde belgelenecektir.

6 Bütün bunlara neden gerek duyuluyor? Neler kazandıracaktır? Kazandıracakları çok şey var. Gençlerimize, yaşadıkları çevrenin sınırlarını aşma olanağı sağlanması başta geliyor. Bunu hem coğrafi, hem de "fikri" anlamda görmek gerekir. Coğrafi anlamda, yaşadıkları ülke ve Türkiye ile sınırlı kalan gençlere, Avrupa'nın diğer ülkelerini tanıma olanağı sağlanmış oluyor. Buna gerçekten "tanıma olanağı" demek gerekiyor, çünkü her bir buluşmada bir araya gelinen ülkedeki grubun rehberliğinde, toplumsal yaşamı yakından izliyorlar. Buluşma programı çerçevesinde davet veya ziyaret edilen toplumsal ve siyasal aktörler ile tanışma-tartışma olanağı sunuluyor. Böylelikle de ziyaret edilen ülkeyi, yaşanan sorunları veya olumlu gelişmeleri görerek tanımları amaçlanıyor.

7 Gençler, Avrupa'nın başka ülkelerini ziyaret ederek kendi yaşadıkları ülke ve toplumu başka ülke ve toplumlarla kıyaslayabilecek, böylece hem daha iyi tanımları, hem de daha bilinçli olmaları mümkün olacaktır. İlk buluşmada edinilen izlenim, gençlerin başka ortam ve çevrelerde yaşayan yaşlılarıyla bir araya gelerek durumlarını ve sorunlarını tartışmaya büyük bir ihtiyaç duyduklarıdır. Bu izlenim, projenin başka gençler için bir örnek teşkil edeceği umudunu artırıyor. Ülke sınırlarını aşıp birey olarak yeni arkadaşlıklar kurmanın yanı sıra kendi inisiyatifleriyle başka ülkeleri keşfedebileceklerini gösteriyor.

İlk deneme olarak yapılan buluşma programı, hem katılan hem de haberdar olan başka gruplara örnek olabilecek.

Öyle görünüyor.

Cumhuriyet

Hollanda'da Türk uydu televizyon yayını

Mariska Milikowski

1 Kuşkusuz Hollandalılar da benzer gelişmelere tanık olmuşlardır. Marlie Hollands'ın Yeni Ufuklar kitabında belirttiği gibi (1998, s. 230) burada da yeni arayışlar vardır:

2 **“Çocuklarımızın geçmişin çok farklı olduğunu anlamaları çok güçtür. Ama bugünün büyükleri olan bizler için çok fırtınalı bir geçiş dönemi söz konusudur. Bu dönemde eskiler yıkılmıştır ve yenilerin yapılması gerekmektedir (S.111).”**

3 **“Toplum yaşamında terketmemiz gereken eskimiş şeylerden biri de homojen bir Hollanda kültürü inancıdır. Şimdi biz bu eski ile yeni arasındaki (geçiş) dönemde yani boşlukta farklı kültürel, etnik ve dini gerçeklerle uyumlu bir şekilde yaşamak için yapıcı yöntemlerin arayışı içindeyiz (s.237).”**

4 Hollanda çok değişmiştir. Bundan kısa bir süre önce kızımın Güney Hollanda adalarından birindeki Ouddorp'ta bir hafta sonu geçirdik. Toplu taşıma araçları ile seyahat ettik ve ilk gözümüze çarpan, Spijkenisse'de otobüs her çeşit etnik kökenden yolcularla dolu iken Ouddorp'a vardığımız zaman otobüste sadece bir avuç Hollandalının kalmasıydı. Randstad (Amsterdam-Rotterdam-Lahey-Utrecht bölgesine verilen ve metropol anlamında kullanılan bir söz) ile aradaki fark pazar günü öğleye doğru köyde yürüyüşe çıkıldığında daha da bariz bir şekilde göze çarpıyordu.

5 Kilisedeki pazar ayini bittikten sonra sokaklar düzgün giyimli ailelerle doluydu. Kadınların çoğunun ise başında şapka veya bere vardı. Buna kızım çok şaşırdı. Amsterdamlı bir kız olarak türbana alıştı ama o bunu sadece Müslüman kadınlara özgü bir adet sanıyordu. Öte yandan Ouddorp “eski kafa” sınıfına da sokulamazdı. Çünkü pansiyona yerleşirken gözümüze ilk çarpan şey yerel TV yayınları arasında MTV ve CNN'e yer verilmesi olmuştu. Oysa ki bundan birkaç ay önce sözkonusu yayınlar (Amsterdam'da) kablodan çıkarılmıştı. A200 şirketinin bu uygulaması çok tartışmaya neden olmuş ve bunun üzerine Amsterdam'da yaşayan birçok Hollandalı, yabancı kökenli hemşehrilerinin çanak antenlerine başka bir gözle bakmaya başlamıştı. Yani acaba bu antenler MTV'yi de alıyor muydu? Eurosport'u alanı da var mıydı? Belki de böyle bir çanak antene yatırım yapmak o kadar da aptalca bir şey sayılmazdı. İşte aynı mantıkla bir çok Hollandalı Türk ve Fash çanak anten almıştı.

6 Televizyon istasyonları arasında gezinmek veya kolaylıkla bir ülkeden diğerine gidebilmek bireylere kendi kültür paketlerinin karışımını oluşturmada

serbestliği sağlar. Nitekim şimdilerde genç bir Hollandalı Türk, burada beş misli fiyat ödememek için ucuz bir biletle Türkiye'ye gidip gelinliğini alabilir. Üstelik çifte pasaport böyle bir seyahatte son derece pratiktir. Bazı gençler pasaport seçimini içlerinde buldukları ortamda hangi kimliği vurgulamaları gerekiyorsa ona göre yapmaktadırlar. Bu açıdan gümrükte Türk ve Hollanda pasaportuna öncelik verilir. Ayrıca eskiden anne ve babalarımızın çocukların duymasını istemediği şeyleri aralarında Fransızca konuştukları gibi karma topluluklarda aranızda Türkçe konuşmanın da yararları vardır. Ben uydu kanalların hiç kuşkusuz insanları geliştirdiğine inanıyorum. En basiti izleyici Türk-Hollanda karışımının dozunu kendisi tayin edebiliyor.

Bursa'daki milli maçtan önce kendisini Alkmaar'daki Türkler'in Türkü diye tanıtan AZ'li futbolcu Kenan Durmuşoğlu ile bir röportaj yapıldı. Adı geçen **“Belki size saçma gelecek ama Türk kökenli olduğum için çok ilginç bir kimliğim var”** diyordu. Bu ilginç nokta çift kimlikli olmasıydı. Overijssel'deki Rijssen'da büyümüşü. Bu köyde 24 farklı kilise birbirleriyle rekabet halindeydi. Durmuşoğlu şöyle diyordu:

“Her şey dini bazda bölünmüştü. Futbol kulüpleri bile. Bir Protestan, bir Katolik ve bir de halka açık spor kulübü var. Türk çocukları kural olarak Sv Rijssen yani halka açık spor kulübüne gidebilirdi. Burada bir çarpıklık var. Zira biz sapına kadar Müslümanız”.

“Futbol benim şahsiyetimi şekillendirdi. Ama aynı zamanda da beni bir kültür şokundan diğerlerinin içine attı, gülünç, garip ve bazen de üzücü durumlara düşürdü.” Türkiye'de bir yabancı gibi görüldüğünü zaten uzun zamandan beri biliyordu. **“Her tatilde Türkiye'ye ve çoğunlukta da İzmir'e giderim. Akıcı Türkçe konuşuyorum ama Rijssen ve Alkmaar aksanıyla da konuşuyorum. Türkler benim konuşmamı duydukları zaman “Bu deli Türk nereden çıktı?” diye birbirlerine bakıyor.”** Bununla birlikte Randstad'da yaşadıkdan sonra Rijssenliler da onu farklı bir Twenteli olarak görmeye başlamışlar. **“Üç yıl önce SC Heracles beni AZ'ye kiraladığında Alkmaar'a uyum sağlamak benim için hayat memmat meselesi idi. Güç bir başlangıç döneminden sonra bunu başardım ama bu sefer de Rijssenliler beni çok batılılaşmış buldular: Yani kimseye yaranamıyorsun.”** Şimdilerde Kenan zevkle futbolunu oynuyor. **“AZ'deki arkadaşlarımın iğnelemelerine ve laf atmalarına rağmen yakında soyunma odasında Türk bayrağını asacağım.”** Kısacası Kenan'ın çok güzel ifade ettiği ilginç bir kimlik.

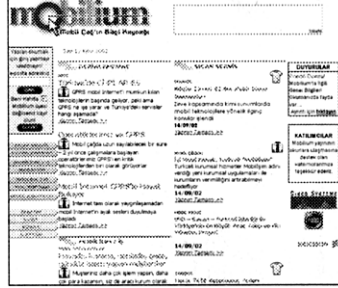
Dünya

SANAL ALEM

1 Mobil hayat rehberi

<http://www.mobiliium.net/>

Türkiye ve dünyada en hareketli ve küresel krizlerden en az etkilenen sektörlerden birisi de mobil dünya. Cep telefonları, taşınabilir her türlü bilgisayarlar ve şimdilerde bu iki ayrı kategorinin birleşmesinden oluşan XDA'lerle bu alanın takipçileri hem bilgiye hem de rehberliğe diğer birçok alandan daha fazla ihtiyaç duyuyor. Uzman bir yazar kadrosu tarafından hazırlanan Mobiliium sitesi web sayfalarında konuyla ilgili toplu bir kaynak oluşturabilmek için teknik konulardan güncel konulara kadar çeşitli başlıklar altında konuya yaklaşıyor. Aynı zamanda ücretsiz üye olan okuyucularına yolladığı e-posta bülteniyle de bilgilerin taze tutulmasını sağlıyor.

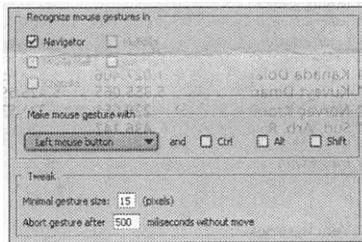

Site, hedef kitlesini kurumlarında mobil teknoloji ve uygulamalardan faydalanmak üzere bilgi sahibi olmak isteyen, mobil dünyanın gündemini izlemenin önemini bilen, mobil araçları daha verimli ve kolay kullanmanın yollarını araştıran iş sahipleri, yöneticiler ve çalışanlar olarak belirlemiş. Eğer bir yerinden kesiyorsanız incelemenizde fayda var. Üye olmadan sadece web üstündeki haberlerden faydalanabiliyorsunuz.

2 Yeni nesil fareler

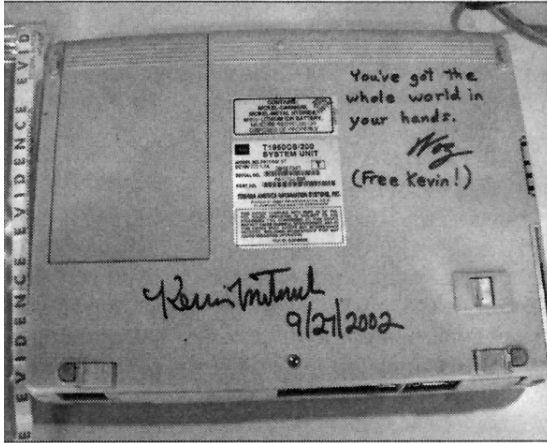
<http://optimoz.mozdev.org/>

Windows ve benzeri işletim sistemleriyle bilgisayar ekranlarımız grafik arayüzlere kavuştu. En önemli eklentiye elbette fareler oldu. Bugün fare, birçok bilgisayar kullanıcısının en çok kullandığı veri girişi aygıtlarından. Şekil olarak hayli değişiklik geçirmiş olsa da kullanım ve işlevi hemen hemen hiç değişmedi. Opera adlı internet tarayıcısının içinde bir ek özellik olarak ortaya çıkan Mouse Gesture adlı teknik, yakında fareleri kullanma tarzımızı değiştirebilir. Bu teknik birkaç hareketle karmaşık fonksiyonları gerçekleştirebilmeyi mümkün kılıyor. Örneğin ziyaret ettiğiniz bir önceki web sayfasını görmek için yukarıdaki geri ikonuna basmak yerine düğmeye basılı tutup fareyi sola itmek yeterli oluyor. Tekniği Mozilla da uygulamaya başladı.

3

Gördüğünüz dizüstü tam 10 bin dolardır!

<http://cgi.ebay.com/ws/eBayISA-Pl.dll?ViewItem&item=2057697313>

Fotoğrafta gördüğünüz dizüstü bilgisayarlar eski model bir Toshiba'dan çok daha fazlasını ifade ediyor. Normalde birkaç yüz dolar bile etmeyecek bu bilgisayar şu anda verdiğimiz açık arttırma adresinde 10 bin dolar sınırına dayanmış durumda. Fotoğraftaki bilgisayarın üstündeki imzaya dikkat ettiğiniz zaman bunun sebebi de ortaya çıkıyor. Bu bilgisayar, FBI tarafından geçtiğimiz haftalarda iade edilen Kevin Mitnick'in bilgisayarı. Yani dünyanın en azılı, en meşhur korsanının suç aleti. Mitnick'in cezası gereği elektronik aletlere yaklaşması yasak. Dolayısıyla bunu da kendisi adına kız arkadaşı tutuyor. (Yani satıyor) Detaylı resimleri <http://www.freekevin.com/t1960cs/> adresinde bulabilirsiniz.

4

Adamına göre fiyat

<http://www.jazconvert.com/>

İnternette yapılabilecek en kârlı iş herhangi bir hizmet ya da ürünü dünyaya pazarlamak.

Digital Still SLR Camera Catalogue

Canon
D-60

retail AU\$5,499.00
taxFree AU\$4,999.00
local JP ¥351,734

Canon
EOS 1D

retail AU\$12,130.00
taxFree AU\$11,027.27
local JP ¥775,875

Küresel anlamda düşünüldüğünde internette daha verimli ve kolay olarak bunu yapabileceğiniz başka bir ortam yok. Ancak en büyük sorunlardan birisi de fiyatlandırma. Örneğin Türk Lirası olarak koyduğunuz fiyat, bir İngiliz için hiçbir şey ifade etmeyebilir. (Ya da korkutucu bir etki bırakabilir.) Aynı şey bir Pakistan hizmeti için Türkiyeli kullanıcılar da söz konusu. Adresini verdiğimiz hizmet düşük bir ücret karşılığında sitenizdeki tüm fiyatları ziyaret eden kişinin ülkesini anlayarak 45 ayrı para birimine çevirebiliyor. KDV ve diğer ek vergileri de hesaplıyor. Fiyatlarınız ABD'den bağlanana Amerikan Doları, İngiliz için sterlin olarak otomatik çevrilip ekrana yansıtılıyor. Basit ama işe yarayacağı kesin.

Yeşil kart çıkmazı

HİLMİ TOZAN

FRANKFURT – Almanya’da bilişim sektöründe işgücü açığını kapatmak için Başbakan Gerhard Schröder’in girişimiyle uygulamaya giren Green Card (yeşil kart) bir yılını doldurdu. Alman Çalışma Bakanlığı’nın son verilerine göre bu süre içinde Almanya’ya sekiz bin dört yüz bilişim uzmanı geldi.

Almanya’ya gelenler arasında çok sayıda Türk de bulunuyor.

Ancak, yeni ekonominin krize girmesi Almanya’ya Green Card ile uzman işçi getiren şirketleri de etkiledi. Türkiye’den de bilişim uzmanları getiren şirketlerin, sektördeki krizi aşmak amacıyla ilk önce “Green Cardlıların” işine son verdiği öne sürüldü. Bilişim sektöründeki krizden etkilenen şirketler arasında merkezi Frankfurt yakınlarındaki Sulzbach kentinde bulunan danışmanlık şirketi Accenture GmbH de bulunuyor. Danışma şirketinin pazarlama müdürü Ulf Henning konuyla ilgili olarak Cumhuriyet’e yaptığı açıklamada sektörde yaşanan durgunluğun şirket içi planlamaları olumsuz etkilediğine dikkat çekti.

Green Card ile Almanya dışından getirilen 150 kişinin arasında 90 Türk’ün de bulunduğu kaydedildi. Kriz nedeniyle işe yeni alınan personelin yüzde 15’inin işine son verileceğini doğrulayan Henning şöyle konuştu: “Çalışmalarımız için iki programı yürürlüğe koyduk.

Birinci program bizde işe başlamak isteyenlerin başlangıç tarihini ertelemeyi içeriyor.

İkinci program ise ‘flex leave’ adında yürütülüyor. Bu programla, çalışanlarımıza, 6 aylık veya 1 yıllık süre için ücretlerinin yüzde 20’sini ödemek şartıyla mola vermelerini öneriyoruz”.

Türkiye’den gelen uzmanların arasında şimdiye kadar 5 kişinin işine son verildi. Bu arada Accenture şirketinde çalışan 90 Türk uzmanın, 6 aylık deneme süresi bittikten sonra işlerine son verilme tehlikesiyle karşı karşıya olduğu öne sürüldü. Türk uzmanlar Accenture yönetiminin kendilerine yeterli Almanca bilmemelerinin gerekçe olarak gösterdiğini belirterek, şu açıklamalarda bulundular:

Yeşil kart, Almanya gerçeğine uymuyor

“Bize Türkiye’de anlaşma imzalamadan önce burada bütün çalışma ortamının İngilizce olacağı sözü verildi. Bize sadece Almancanın ilk aşamada günlük yaşamda önem taşıdığı söylendi.

Anlaşma sürecinde hiçbir şekilde kriter olarak yer almayan Almancanın sonra çıkışı nedeni olarak öne sürülmesi bizi çok şaşırttı. Bu anlamda Green Card olayı Almanya gerçeği ile hiç örtüşmüyor”.

Bir diğer Türk bilgisayar uzmanı ise, “Buraya geldikten sonra projelere verildik. Ama bir süre sonra bize projelerin Almanca olduğu, bu nedenle başka projelere verilmeyeceğimiz söylendi” dedi. Yönetimin işlerine son verilmesi öngörülenlere, “Almanca bilmiyorsunuz, bu nedenle sizi projelere gönderemiyoruz ve işinize son vermek durumundayız” gerekçesinin öne sürüldüğünü belirten genç Türk uzman, “Bunun ötesinde resmi olarak hiç kimsenin çıkışı verilmedi. Hepimize istifa ettiğimize dair bir kağıt imzalandı” şeklinde konuştu. Türkiye’de kamu oyunda Green Card’ın sadece olumlu yönlerinin öne çıkartıldığına ve uygulamanın yanlış olduğuna değinip adlarının açıklanmasını istemeyen Türk bilişim uzmanları, Almanya’daki deneyimlerini şu sözlerle özetlediler: “Almanlar her ne kadar Green Card’la gelen insanlara ihtiyaçlarının olduğunu söylüyorlarsa da, toplumun buna hazırlıksız olduğunu gördük.

Toplumda, yabancı bir insan, işini yapsa bile Almanca konuşmadığı için ciddi bir tepki var.

Türkiye’de ise Almanya’nın bu kadar insana ihtiyacı var tablosu çiziliyor. Belki bu doğru, ama göç tartışmalarında da ortaya çıktığı gibi, bu toplumun yabancıları kendi içine ne kadar kabul edebileceğini, ne kadar istekli olduğunu, asıl biz ‘eğitilmiş insanlar’ın yaşadığı olaylar gösteriyor”. Green Card kararı alındığında bakanlıkların bu tür durumları göz önüne almadıklarını savunan avukat Gönül Halat-Meç, “Green Card genelgesi sadece olumlu yönler göz önünde tutularak yürürlüğe konuldu.

Yani insanların gelmesi, 5 yıl burada çalışıp geri dönmesi ön görülmüş. Bunun ötesinde krizlerde ne yapılacak, işten çıkartmalarda ne yapılacak gibi sorulara net bir cevap getirilmedi.

Bu durumda sanırım Yabancılar Yasası yürürlüğe geçecek. Çünkü Green Card genelgesinde bu durumda hangi yasanın uygulanacağı yer almıyor” dedi.

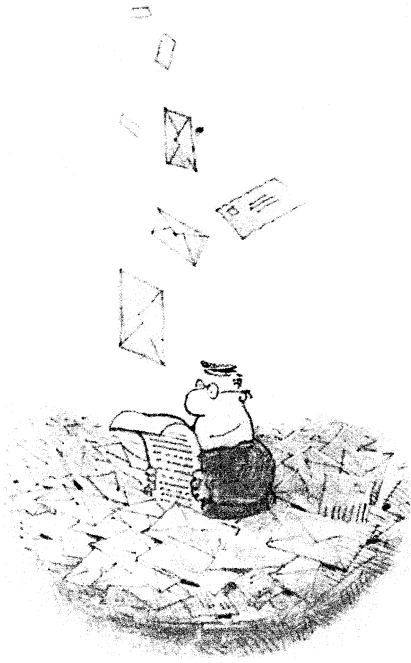
Genelge ortaya çıkan sorunları çözemiyor

Almanya’ya gelen uzmanların en büyük sorununun yabancılar yasası ile çalışma

yasalarını bilmemelerinden kaynaklandığını vurgulayan Halat-Meç, sözlerini şöyle sürdürdü:

“İnsanlar Almanya’ya 4 veya 6 ay önce gelmişler ve hiçbir şekilde bu tür durumlarda ne yapılması, hangi kurumlara başvurulması gerektiğini bilmiyorlar. Bilgilendirilmemişler”. Federal Çalışma Bakanlığı tarafından Cumhuriyet’e yapılan açıklamada ise, Green Card ile Almanya’ya gelen insanların genelde beş yıla kadar çalışma iznine sahip oldukları anımsatıldı ve bu süre içinde bilişim sektöründe iş yeri değişikliğinin de mümkün olduğu kaydedildi.

İlettikleriniz

Tostla Gelişip, Testle Yetişen Gençlik

Bilim ve Teknik dergisi ile ilkokula başlamadan önce babam sayesinde tanıştım; o zamanlar henüz bilimin farkında değildim ama bilimin farkında olan birinin etkisindeydim. Yıllar geçti, ilkokulun bitimiyle birlikte artık bilime ben de ilgi duymaya başladım ve her ay düzenli olarak Bilim ve Teknik almaya başladım, abone olmaktansa bayiden almanın zevkini tattım. Nostaljik davranıyor diyebilirsiniz ama yıllar geçtikçe derginin içerik yönünden kalitesi giderek düşerken albenisi artmaya başladı, ben de nedense dergiyi bayiden alacağıma abone olmayı, emek harcamak yerine hazıra konmayı, tercih eder oldum. Dergideki ilk değişiklikler 1985 yılından itibaren belirginleşti. Bilim yerini tekniğe; teknikse magazine bıraktı. Bu arada derginin tipi de giderek sevimsizleşiyordu.

Şu anda evimde 140'a yakın dergi var ve arada sırada hâlâ eski sayılarda ne vardı diye bakıyorum. Ancak var olan şeylerin çoğu eskilerde kalmış; Bilim Damlaları,

Fizik Deneyleri köşeleriyle birlikte temel bilimler yavaş yavaş yok olmuş. Ben ortaokuldayken ÖYS sorularını severek ve kolayca yapabiliyordusam bunun tek nedeni iyi bir Bilim ve Teknik okuru olmamdı. Fizik Deneyleri köşesi sayesinde öğrendim, o yıllarda yayınlanan dergi sayesinde ezberci olmadım. Bugünkü yerimi Bilim ve Teknik dergisinden öğrendiklerime borçluyum dersem fazla abartmamış olurum. Yıllardır sizlere yazıp derginin kötü gidişine bir dur demek istedim ama nedense önemsemedim. Dergimiz gençliğe seslenen bir yayındı ve yapılan anketlerde hep sizin yaptıklarınız onaylanıyordu; gençliğim eskimiş herhalde diye düşünüp vazgeçtim. Derginin son zamanlardaki değişikliğinden beri ise, gelen dergiyi gözden geçirip okumadan bir köşeye atıyorum, çünkü artık okuyamayacağım kadar kocamanlaşmış ve bir magazin dergisi gibi de hafiflemiş. Ayrıca abone olmama rağmen ebatları büyüdüğünden posta kutusuna sığmayan derginin iki sayısı elime ulaşmadan kaybolduğundan tekrar satın almak durumunda kaldım.

Sevgili sorumlular,

Günümüz gençleri tostla gelişip testle yetişiyorlar; anlamaktan çok ezberlemeyi tercih ediyorlar. Sizler onları yönlendirmeniz gerekirken, kolay yolu seçiyor ve onların istediğini yapıyorsunuz. Ne pahasına? Eskiden beri gelen okuru yitirmek ve magazin ağırlıklı bir dergi yüzünden de gelecekte bilimi magazin sanan bir gençlik yaratmak pahasına mı?

Eğer yayın politikanız bütün bunlara rağmen değişmeyecekse, birkaç ay içinde 13 yıllık Bilim ve Teknik Dergisi bağımlısı birini kaybedeceksiniz. Benim gibi düşünen yüzlerce kişi sizi terkettiği zaman sizleri uyaracak kimseyi bulamayabilirsiniz!

Gürkan Sözü

Sokullu Cad. No: 107/11, 06460
Dikmen/Ankara

Toplumdaki Özürlü İnsanın Durumu

Sakatlar, sağlam insanlar gibi yaşamak, okumak ve çalışmak arzusundadırlar. Dört duvar arasına sıkışıp kalan bunun yanında birçok problemle karşı karşıya olan, çaresizlikler içinde kıvranan sakatlara karşı toplumun da bazı davranış kararlılıkları göstermesi gerekmektedir. Sakatların da kendileri için, sevdikleri için çalışmak ve kazanmak zorunlulukları vardır. Bunun için hür ve yarınından emin toplum anlayışı, Devletin yardımı bu insanların yanında olmalıdır. İş bulmasında, önce gönüllü yardım dernekleri, ilgili kurumlar sonra da toplum yardımcı olmalıdır. Her sakat bir iş bulabilmeli ve hayatını kendi emeğiyle kazanmalıdır. Bu mümkün olmuyor ise işsizlik sigortası mutlaka gerçekleştirilmelidir.

Diğer önemli sorun; toplumun, sakatları kendinden bir parça olduklarına inandıracak olgunluk ve kararlılık içinde olmasıdır. Bu sorunun çözümlenebilmesi öncelikle toplumun böyle bir sorumluluğu olduğunu kabul etmesine bağlıdır. ABD'de yapılan bir araştırmanın sonuçlarına göre devletten bin dolar yardım alan bir sakat, sekiz bin dolarlık bir yatırımı yeniden topluma geri verebilmektedir. Bu sakat kişinin ürettiği maldan ülke ekonomisine katılan fayda bunun dışındadır. Görülüyor ki, sakatların topluma kazandırılmaları için yapılan yatırım, sağlam insanlara yapılan yatırım kadar kârlı ve ayrıca da önemli.

Toplumu oluşturan bireylerin birçok davranış kararsızlıkları, düşünsel isabetsizlikleri vardır. Sağlam kişi birçok bakımdan tam olduğu, kendi kendisine yetebildiği için toplumsal dayanışmaya gereği kadar önem vermemektedir. Oysa her an o toplumsal çıkmazlardan birinde kendisinin de mahsur kalması olasılığının bilincindedir.

Kişisel yardımların uygun olacağı fikri, toplumsal

kurumlaşma fikrine dönüşmedikçe, sorunlar tümüyle kavranılmıyacak ve beklenen neticelere ulaşılamayacaktır.

Toplumsal dayanışmanın en önemli sonucu “sakatın rehabilitasyon” unun, kurumlaşmasının gerçekleşmesi olacaktır. Tıbbi ve mesleki rehabilitasyonu yapılmış bir sakatın, eksikliklerine rağmen normal bir hayata başlayabileceğine inanmamak için sebep yoktur. Özürlü insanlar okumak, çalışmak ve üretken olmak istiyor. Sizlerden bu toplumun kanayan yarasına ilaç olmanızı istiyoruz. Bilim ve Teknik’te bizim sorunlarımıza değinerek toplumu bilinçlendirmenizi istiyoruz. Çünkü ülkemizin %10’u özürdür.

Ayhan Aktürk

Acıpınar Kasabası, 68250 Aksaray

Ayrıcalıklı Olmak

Bilim ve Teknik’i dört yıldır zevkle okuyorum ve takip ediyorum. İnsanlık için yararlı ve

vazgeçilmez bir özelliğe sahip. Envai çeşit bilgilerinizle gelişmekte olan Türkiye’nin yol göstericisi niteliğindediniz. Bilim ve Teknik okumak bir ayrıcalıktır. Ve bu ayrıcalığı tüm insanların da tatmasını en içten dileklerle umuyorum. Bilim ve Teknik biçim ve içerik yönünden çok güzel bir belgesel. Her yaştaki bireye seslenmesi, sürükleyici ve ilgi çekici yönleriyle insanda bir bağımlılık – alışkanlık yaratıyor. Bu da dergiyi fazlasıyla etkili kılıyor. Çalışmalarınızda başarılarınızın devamı dileğiyle.

Sema Işık

Inceark Mah. M. Uygur Cad. Gezginer
Apt. No: 5/17, İçel/Tarsus

Bazı Önerilerim

Derginizi kağıt sıkıntısı yüzünden ikinci hamur kağıda bastığınızdan yani 1979’dan beri okuyorum. Bunca yıldır kalitenize hayranım. İşlediğiniz konular gerçekten çok ilgi çekici ve bilgilendirici. Ben 1979’da henüz ilkokuldaydım. Hal böyleyken

kültürümün temellerinden biri de Bilim ve Teknik dergisidir diyebilirim. Şu anda YTÜ Elektrik – Elektronik Fakültesi’ndeyim. Gelelim dergimizin yeni haline; görüşlerim belki biraz muhafazakâr ama yine de iletmek isterim. Ebatlar büyük, resim, sayfa kalitesi yüksek, bunlar olumlu izlenimler. Peki ya içerik?

Astronomiye sayfalar dolusu yer ayrılmış. Elektronik Köşesi, Bilgisayar Klübü, Aklınıza Takılanlar, Doğadan Esintiler nerede peki? Eskiden “Bilim ve Spor”vardı. Artık sporu sadece TV’de seyreden hareket tembeli insanlar olduk. Bu sorunlara neden değinilmiyor? Sigaranın faydaları mı bulundu, neden toplumdaki psikolojik etkisi araştırılmıyor (Biyolojik zararlar genelde biliniyor)? Birçe yeni başlayanlar için bir şeyler yapılamaz mı? İyi niyetle yaptığımız eleştiriler inşallah dikkate alınır, “Yeni boyutlarıyla eski doyuruculuğuyla...”

Deniz Barış Oltu

“Benim Adım Kırmızı” romanı İngiltere’de yayımlanan Orhan Pamuk’a göre, hangi sokaktan geldiğini unutmamalı.

Dünyada ‘Türk yazar’ olmak zor

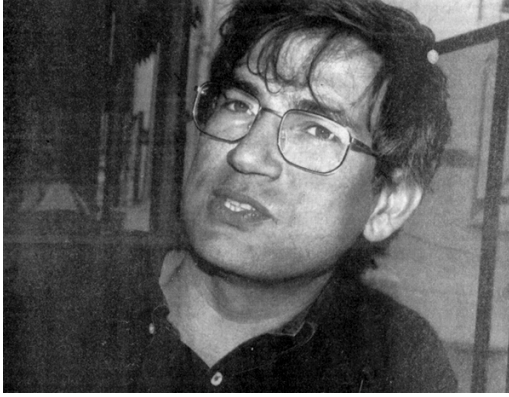
BURCU GÜNÜŞEN
MELTEM KERRAR

- 1 **Orhan Pamuk’un** son romanı **Benim Adım Kırmızı**, İngiltere’de Faber Yayınevi tarafından yayımlandı. Edinburgh Kitap Festivali çerçevesinde, konuk olarak Londra’da bulunan Pamuk’la “**The Independent**” gazetesinden **Guy Mannes- Abbot** konu üzerine geniş bir söyleşi gerçekleştirdi. Pamuk’u “**Dünyanın yaşayan en iyi yazarlarından biri**” olarak tanımlayan Independent’taki yazı “**İstanbul Savaşlarının Ölümcül Tarzı**” başlığı altında yayımlandı. Pamuk’un kısa bir biyografisine de yer veren gazete, yazarımızı Türkiye’nin en çok satan yazarı olarak tanımlarken, onun “**İslami yöntemlerle Batı’nın yöntemlerini harmanladığını**” vurguladı. Yazıda, “**Benim Adım Kırmızı, Batı’ya ilişkin her şeye karşı, onun sanat formları da dahil, bitmez tükenmez kararsızlığı ifade ediyor**” denildi. Ayrıca “**Pamuk’un romanları, gerçeklik, yazınsal güç ve sürükleyicilik gibi yeni yüzyıldaki varlığını güvenceye alacak nitelikleri biraraya getiriyor**” görüşüne de yer verildi. İtalya ve Finlandiya’da basılan kitap Amerika’da da okur önüne çıkacak. Önümüzdeki aylarda Kürtçe, Fransızca, Almanca, İsveççe, Danışçe ve Yunanca yayımlanacak. Pamuk’un, uzun süredir üzerinde çalıştığı yeni romanı ise aralık ayında okurlarıyla buluşacak.
- 2 **-Yazıda İslami ve Batı yöntemlerini harmanlayan bir yazar olarak gösteriliyorsunuz...**
PAMUK- Bu hep söyleniyor. Ben başka türlü söyledim. İslami değil de Doğu ile Batı’yı birleştiren, mümkün olduğunca modern, postmodern Batı teknikleriyle geleneksel kültürün çekinmeden yan yana gelmesi gerektiğini her zaman söyledim zaten.

- 3 **-Yazıda önceleri Borges, Calvino, Faulkner, Salman Rüştu gibi yazarlarla karşılaştırdığınız, ama daha sonra kendine özgü bir yazar olduğunuzun anlaşıldığı söyleniyor.**
PAMUK- Yeni bir yazar, hiç tatmadıkları bir meyve gibidir. Şeftaliyle portakal arası bir şey derler. Calvino’yla Borges arası bir şey ya da birkaç ad sayılır. Şimdi artık kendime özgü bir yazar olduğumu daha çok yazıyorlar, normal bunlar.
- 4 **-Genelde yurtdışında çıkan eleştirilerde Doğu ile Batı arasında kilit noktası olarak gösteriliyorsunuz. Bu durum hoşunuza gidiyor mu?**
PAMUK- Hiçbir yazar, sonuna kadar anlaşıldım, demez. Bazı şeylerin görülmesi yeterlidir yazar için. Guy Mannes-Abbot, aslında yaptığım şeyi iyi görmüş. (Bu romanda) gelenekselle modernliği birleştirdiğim, bunlar doğru, Ama nasıl görünmeyi tercih ederdim, diye sorsanız, dünyanın bir numaralı yazarı olmayı isterdim her yazar gibi(!)
- 5 **-Bazı yazarlar hep bir kalıba sokulur. Eleştirilerin hep aynı noktada toplanması size de aynı şeyi hissettirmiyor mu?**
PAMUK- Biraz hissediyorum ama ben aynı kalıba konduğum için değil. Türkiye, o kalıba konduğu için. Türkiye, Doğu ile Batı arasında bocalayıp duruyor ve her seferinde sorunları yüzünden **insanların** suratına acıyarak sorular sordukları bir ülke. Hem iyiliğini istiyorlar Türkiye’nin, hem de bir türlü düzelememesine bakıyorlar ve ister istemez o sorulardan kopamıyorlar. Ayrıca kitaplarımda da Türkiye’nin Doğu ile Batı arasında kalmışlığı elbetteki var. Ülkeme benzetildiğim için kimseye suçlayamam. Daha iyi bir ülkeye belki benzemek isterdim ama beni alegorilerle, analogilerle benzettikleri ülke Türkiye. Kitaplarımdan çıkmaz, Türkiye’nin de çıkmaz. Ne yapayım? Bana Amerikalı yazar gibi muamele edin, diyemem.
- 6 **-Türk yazarlarından yabancı basında çok fazla söz edilmiyor. Bu durum, zaman içinde, size Türkiye’yi ve Türk edebiyatını temsil etmek gibi bir sorumluluk yükledi mi?**

PAMUK- Biraz yüklüyor ama çok da değil. Bu ikisini birbirinden ayırmaya çalışıyorum. Etrafta çok fazla Türk yazar olmadığı için yalnızca bir yazar değil, ‘**Türk yazar**’ olarak bakıyorlar. Bu çıkmazdan kurtulmak biraz zor. Türkiye deyince, temel olarak insan haklarını ihlal eden, ekonomik sorunlu bir ülke geliyor aklı. Kitaplarım da bunlardan uzak değil. Garcia Marquez’i de Kolombiyalı yazar, Latin Amerikalı yazar ya da üçüncü dünya ülkesi yazarı olarak değerlendiriyorlar. Onlardan daha yüksek bir yazar olmak gibi bir kaygım yok, ne olduğumu biliyorum, Türkiye’den çıkmışım,

Türk yazarıyım. Bu bir olgunluktur, insan hangi sokaktan geldiğini bilir. Onların arasına girdim diye yüksek sosyetenim havaları atmam, ayıp. Ama bu tamamen edebi bir yazar olarak görülmediğim anlamına gelmez. İngiltere’nin en çok satan Irwin Welsh, İskoçya’nın sorunlarını yazıyor. Onların da yerellikleri sözkonusu ediliyor, ben neden edilmeyeyim? Onlar da

bölgelerle ilişkilendiriliyorlar, ben onlardan niye daha çok evrensel olayım?

7 **-Doğu-Batı karşılaştırmalarının sonucunda** ‘Onlar gördüklerinin resimlerini yapıyorlar, biz baktığımızın resmini yapıyoruz’ **diyorsunuz.**

PAMUK- ‘**Benim Adım Kırmızı**’da işlediğim bir şeydi bu. Birazcık aklın gördüğü ile gözün gördüğünün resmini yapmak gibi bir ayırım. Genellikle İslam minyatürü aklın gördüğü şeyi resmeder, gözün gördüğünü değil.

8 **Son olarak Edinburgh Kitap Festivali’nin konuğuydunuz**

PAMUK- Çok güzel örgütlenmiş bir kitap fuarı gördüm, her şeyden önce. İngiltere’nin büyükçe bir şehrinde 20 gün içinde bütün bir İngiliz edebiyatı sahneden geçiyor. Günün her saatinde orayı dolduracak bir kalabalık var, ki aynı anda büyük bir tiyatro festivali de oluyor. Nüfusun yarısı da tiyatrocudur, ülkenin bütün tiyatrocuları birbirini seyrediyor aslında, bu hareketlilik çok hoştu. Edinburgh Kitap Festivali’ne uluslararası diyorlarsa da öyle değil. İngilizce yazmayan bir ben, bir İtalyan, bir de Danimarkalı yazar vardı. İngiliz dünyası çok içine kapalı, dışarısını fazla bilmiyor.

9 **Bu anlamda Türkiye’yle bir karşılaştırma yapabilir misiniz?**

PAMUK- Yapamam, çünkü çok moral bozucu olur. Orada insanlar kitapları çok okuyorlar ve çok fazla okur var, bizdeki gibi lambayla aranmıyor okur ya da bir yazar bulunduğu anda çok fazla kızılmıyor.

Cumhuriyet

Biz ve onlar

Türker Alkan

- 1 Bütün dillerin Türkçeden kaynaklandığını savlayan ‘Güneş Dil Teorisi’ sadece uluslaşmanın ilk aşamasında görülen yersiz bir aşırılıktan ibaret değildi sanırım. Aynı zamanda, Anadolu’nun kıraç vadilerinde yüzyıllardır mahsur kalmış Türk halkını tüm beşeriyetle akraba kılarak ‘evrenselleştirmeyi’ de amaçlıyor olmalıydı. Batı dilleri bizim dilimizden kaynaklandıysa, onların uygarlığını benimsemekle onur kırıcı bir iş yapmış olmuyorduk.
- 2 Yazık ki dilimiz için savunduğumuz bu ‘evrensel ana’ olma ayrıcalığını kimse pek ciddiye almadı. Ama iddiamızı farklı biçimlerde hâlâ sürdürüyoruz. Gün geçmiyor ki Türk veya Anadolu kökenli bir akrabaya rastlamayalım.
- 3 Amerika’da bir Kızılderili kabilenin Türk kökenli olduğu, hatta beysbol oyununun bile Anadolu’dan kaynaklandığı ileri sürülüyor. Bu yetmiyor, Japonların da aslında Anadolu’dan gittikleri iddia ediliyor. Hatta Japonya’daki bir milyon üyeli Oomoto tarikatı, Erzurum’dan göç ettikleri köyü bile saptamışa benziyor. Üstelik bu son iddiaları ileri sürenler genellikle Türk değil.
- 4 Dünya haritasını önünüze açın, Anadolu dünyanın merkezinde durur. Bu konum, yalnız askeri bakımdan değil, kültürel bakımdan da bir özellik sağladı mı acaba, diye insanın aklına takılıyor ister istemez.
- 5 Eski dünyada bir yerden gelip başka bir yere gidenler Anadolu’yu yol bilmiş. Anadolu, yalnız kültürlerin değil, ırkların da harmanlandığı bir yer olmuş. Kalabalık bir toplantıda insanlara şöyle bir bakın: Esmeri, sarışını, çekik gözlüsü, uzununu, kısası... Gerçekten evrensel bir tablodur Anadolu. Artık genetik çözümlerle ırksal kökenlere inmek mümkün. Genetik bilimcisi Prof. Aslı Tolun’un geçen gün söyledikleri bunu doğrulamıyor mu? “Genetik bakımdan

dünyanın en karışık toplumu bizim Anadolu’da,” diyordu Prof. Tolun.

- 6 Dünkü gazetelerde çıkan bir haber bu görünümü destekler gibiydi: “87 dilin kökeni Anadolu. Sanskritçeden İngilizceye tüm Hint-Avrupa dillerinin 8 bin yıl önce Anadolu’dan doğduğu ileri sürüldü.” Üstelik bunu ileri sürenler şoven Türkler değil, bizimle bir ilişkisi olmayan Yeni Zelandalı bilim adamları.
- 7 Gerçi, ‘Güneş Dil Teorisi’nin yerini tutmaz, ama hiç yoktan iyidir. Bugün dünyada konuşulan sözcüklerden bir kısmını benim atalarım türetmişse, bu güzel bir şey olmalı. Ama böyle bir mirası kaldıracak durumda mıyız, diye kendimize sormamız gerekiyor. Evrensel kültüre katkıda bulunduğumuzu ileri sürerek böbürlenebilmek için, her şeyden önce o evrensel kültürün bir parçası olabilmeliyiz. Irkçılık ve kültür şovenizmi yaptığımız oranda evrensel kültüre yaptığımızı sandığımız katkılar havada kalmaya mahkumdur. İşin aslına bakacak olursanız, Anadolu’da yaşayan insanların genetik karmaşıklığı o boyutta ki, bu ülkede ırkçılık yapmak kadar abes bir şey olamaz.
- 8 Geçen yıl Eskişehir dolaylarında bulunan 8 bin yıllık mezardaki ölümler üzerinde DNA testleri yapıldı. Test sonuçları, oradaki köyde yaşayanların DNA’ları ile yakınlık gösterince, köylüler pek bozuldu: “Ne yani” dediler, “bizim atalarımız Türk değil mi şimdi?” Bu sorunun yanıtı, ‘Türk’ü nasıl tanımladığınıza bağlı olarak değişecektir. ‘Orta Asya’dan gelmiş sarkık bıyıklı, börklü’ kişileri koşul olarak alırsanız, Anadolu’da Türk bulmakta zorluk çekebilirsiniz.
- 9 Dünkü bir habere göre, Antalya’da Bergama Kralı İkinci Attolos’un heykeli yapılmış, kente adını verdiği için. Binlerce yıl önce çıplak yapılan heykel, şimdi tesettüre girmiş. Bu da dünya kültürüne yeni katkımız olmalı.

Radikal

E@sy Check-in

Değerli Yolcularımız,
İş dünyasında başarının en önemli kıstası olan zaman artık uçuşlarınızda sizin için sorun olmaktan çıkıyor!

Çünkü siz İstanbul çıkışlı Dış Hat Business Class yolcularımız için faks ve e-mail check-in hizmetini başlatıyoruz.

Bu hizmet size neler kazandıracak?

■ En önemlisi zaman kazandıracak: Yoğun sezonlarda kalabalık terminalde işlem yaptırmak için kuyruklarda uzun süre beklemek zorunda kalırsınız. Bunu bildiğiniz için terminale erken gelirsiniz. Yoğun şehir trafiğini de dikkate aldığınızda havada geçirdiğinizden daha fazla süreyi terminale gelirken yolda ve işlemlerinizi yaptırmak için terminalde beklemekle harcarsınız. Ama artık bunları düşünmenize gerek yok. İşlemlerinizi yaptırmanın verdiği rahatlıkla uçağınızın kalkmasına sadece 35 dakika kala terminale gelip, özel kontuardan boarding kartınızı alabileceğiniz ve bagajlarınızı teslim edebileceksiniz.

■ Overbooking nedeni ile uçamama ihtimalinizi oldukça azaltacak.

■ Havalimanında bu hizmet için özel olarak eğitilmiş CIP personeli size yardımcı olacak.

■ Havalimanına geldiğinizde işlemlerinizi sizin için ayrılmış E@sy Check-in kontuarlarında beklemeden tamamlayacaksınız.

Hizmetin esasları:

■ Faks ve e-mail kabul saatlerimiz gün içinde saat 07.00 ile 22.00'dir.

■ Tüm formlar uçuş saatinden en erken bir gün önce ve en geç tarifeli uçuşa iki saat kala elimize ulaşmış olmalıdır.

■ Faks check-in'inizi (0212) 663 25 45 no'lu faksa çekerek yapabilirsiniz. Faks check-in formunu Türk Hava Yolları Business Class kontuarlarından ve CIP salonlarından elde edebilirsiniz.

■ E-mail check-in başvurunuzu ise Türk Hava Yolları'nın web sitesine bağlandıktan sonra E@sy Check-in seçeneğini kullanarak karşınıza çıkan formu doldurup yapabilirsiniz.

■ Faks veya e-mail aracılığı ile check-in yaptırdığınızda boarding kartınızı almak üzere E@sy Check-in kontuarına uçağın tarifeli kalkış saatinden en geç 35 dakika önce başvurmalısınız.

■ Faks veya e-mail ile check-in yaptırıp daha sonra uçuşunuzdan vazgeçtiğiniz takdirde, bu kararınızı önce (0212) 663 25 46 no'lu numaraya bildirmeniz daha sonra da rezervasyonunuzu iptal ettirmeniz gerekmektedir.

■ İşlemlerinizi sırasında herhangi bir sorunla karşılaşırsanız bize (0212) 663 25 46 no'lu telefondan ulaşabilirsiniz.

RETURN CHECK-IN

Türk Hava Yolları, İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya, Adana, Bodrum, Dalaman, Trabzon istasyonları arasında aynı gün içerisinde gidiş ve dönüş yapacak bagajsız yolcularımız için Return Check-in hizmetini başlatmıştır. Dönüş uçuşunuza rezervasyonunuz var ise ve bagajsız seyahat ediyorsanız bu uygulama sayesinde seyahatinize dönüş check-in işlemlerinizi tamamlamış olarak başlayacaksınız. Nasıl mı?

Gidiş seyahatiniz için kontuarımıza müracaatınızda size önerilen return check-in alternatifine olumlu cevabınız, dönüş uçuşunuzun da check-in işlemlerini tamamlamak için yeterlidir.

OTEL CHECK-IN

Türkiye'nin seçkin otellerinde kalan tüm yolcularımıza havalimanına gitmeden biniş kartlarını alabilme imkanı sunuyoruz.

Bagajlı veya bagajsız seyahat ettiğiniz tüm rezervasyonlu uçuşlarınızda 24 saat süresince otel dahilinde iç hat ve mümkünse dış hat seferleri için biniş kartlarınızı alabilirsiniz. Bu işlem esnasında size TÜRK HAVA YOLLARI tarafından eğitim verilmiş otel personeli yardımcı olacaktır. Bu sayede havalimanındaki check-in kuyruklarında beklemek zorunda kalmayacaksınız.

Otelde yapılan işlem sonrası Biniş Kartınızı, Bagaj Etiketlerinizi ve eğer Business Class yolcu iseniz CIP Salon Giriş Kartınızı görevliden hemen teslim alacaksınız. Bagajlarınızı havalimanında sizler için açılmış özel "Bagaj Teslim Kontuarları"na teslim edip bazı uçuşlar için gerekli olan güvenlik işlemlerinizi tamamladıktan sonra artık pasaport kontrolü için hazırsınız.

Otel Check-in hizmetinin geçerli olduğu seçkin oteller listesi, bulunduğu il kapsamında aşağıda belirtilmiştir.

İyi uçuşlar!

Faks check-in için faks no: (0212) 663 25 45

E-mail check-in için internet adresimiz:

www.thy.com.tr / www.turkishairlines.com

www.turkhavayollari.com.tr

SkyLife Nisan

Tarımdaki Kepazelik!

EROL MANİSALI

ABD ve AB Türkiye'den tarıma desteğin kalkmasını istiyorlar. Ancak dünyada tarıma yapılan desteğin yüzde 80'ini ABD, AB ve Japonya yapıyor. AB'de tarıma yıllık sübvansiyon 50 milyar dolara yakın. Bizde 1,5 – 2 milyar dolar, 32 Türkiye'de nüfusun yüzde 45'i tarımda yaşıyor.

Kişi başına tarımda yapılan sübvansiyon AB'de Türkiye'dekinin 40 katı. Buna karşılık Türk tarımı, devlet desteğine daha fazla muhtaç.

ABD, AB ve Japonya kendi tarımını "koruyor", piyasa koşullarının dışında tutuyor. İthalata yüksek vergi ve kota koyuyor, hatta ithalat yasağı da var. Japonya'da pirinçte iç üretimi korumak için uygulanan vergi yüzde bin, yanlış okumadınız "yüzde bin" oranında vergi var.

Tarımı ekonomik bir öge olma yanında, korunması gereken sosyal ve kültürel bir doku olarak görüyorlar.

Türkiye'de ise ...

IMF ve AB Türkiye'ye, piyasa koşullarını uygulayın diyor. Oysa kendileri uygulamıyor. Hatta kendi "resmi" iç belgelerinde tarımsal ürünler "piyasa kuralları dışındaki ürünler" olarak 33.

Türkiye'deki tütün, pamuk, çay, buğday, şeker gibi temel tarımsal ürünler için, a) destek vermeyin, b) dışardan (yani onlardan) ithal edin politikası ile yönlendiriliyor.

Bunun sonucu ne olur diye baktığımızda ortaya şöyle korkunç bir manzara çıkar; tütün, pamuk, çay, buğday, şeker gibi ürünlerde ithal payı artar, iç üretim azalır, çiftçinin geliri düşer. 34.

Ve korkunç bir taahhütname; Ankara'nın ulusal program adı altında Brüksel'e verdiği "gayri milli" programda, "önümüzdeki 20 yılda Türk tarımındaki nüfusun 20 milyon azaltacağı" taahhüdü bulunmaktadır. Yani Anadolu toprağından koparılacak yeni 20 milyon insanımız...

Amaçları ne?

Tütünde özel sigara fabrikalarının yaptıkları anlaşmalara bakıyorsanız; hepsinde de ithal tütünü ve mamul sigarayı 35 anlaşmalar. Tekel içerden bitirilmiş; Tekel 2000 sigarasını bulamazsınız; nedense "dağıtımını özelleştirildikten sonra" bayilere gittiğinizde, ağız birliği etmişçesine, "Tekel 2000 yok ama Lark'ın şu sigarası var, tıpatıp aynı" diyorlar, ne acı değil mi? Bu işi "birileri" Fransa'da yapsa savaş çıkardı. "Fransız sigarası depolarda var ama bayilere dağıtılmıyor, onun yerine Amerikan alın" deseler acaba ne olurdu?

Sorun içerde, bizi içimizden bitiriyorlar. Tütünde, pamukta, buğdayda, çayda, şekerde... aslında bitirilenler bu ürünler değil, bu ürünlerin gerisindeki 36. Nüfusun neredeyse yarısı: İşte Türk siyasetindeki boşluk burada; büyük bir nüfusa Meclis, hükümet sahip çıkamıyor. Onların yerine çokuluslu şirketler, yerli ortakları, IMF, Dünya Bankası, yani ABD ve AB egemen oluyor...İşlemeyen, olmayan toplumsal demokrasinin bir sonucu bu...

Üstelik Türkiye üzerinde "dışarının egemenliğini", değişim, akıllı yönetim, yeniden yapılanma gibi mazeretler ve yalanlar arkasına saklıyorlar.

ABD, AB ne yapıyor?

Onlar tarımı koruyorlar, destekliyorlar, bu bizim insanımızdır, ekonomimizdir, kültürümüzdür diyorlar, her türlü desteği veriyorlar. Orada çiftçi örgütlenmiş, işçi örgütlenmiş, siyasetçi bu örgütlenmenin "gereklerini" 37. Üstelik onlarda nüfusun yüzde 10'u tarımda, bizde ise yüzde 45'i.

Türkiye "dışardan" idare edilmeye başlayınca dışardakiler de bizim tarımımızı değil kendi tarımlarını sahipleniyorlar; pamuğu, buğdayı, tütünü, şekeri, çayı biz satacağız diyorlar. Ve bizim hükümet de "ulusal programda" AB'ye taahhütte bulunuyor; tarımdaki nüfus 20 milyon azaltılacak diyor. Aslında taahhütte bulunmaya da gerek yoktu! Tarımsal ürünler dışardan gelmeye başlayınca nüfus zaten göçmek zorunda kalırdı.

Bizimkiler işi sağlama bağlamışlar, "dışardakilere" bir de taahhütname vermişler, içleri rahat etsin diye! Affedersiniz ama, Türkiye bir sömürge mi?

Cumhuriyet Hafta

İlk ütopyacının başı neden kesildi?

AYFER DİNÇKURT

1 Thomas More'a bizi götüren, okuduğumuz küçücük bir kitaptı. Kitabın adı Utopia'ydı. Anlamı ise hiçbir yer. Yazıldığı çağ, kralların ve din adamlarının despotluğu ve baskısı altındaydı. Yoksullar ekmeğe çaldı diye darağacında sallanırken, zenginler zenginliklerini katlamak için yasalar yapıyorlardı. Toplumun iyiliği için toplumu

Thomas More ailesi.

soyuyorlardı. Thomas More, İngiliz kraliyeti adına bir hizmet için gönderildiği Antwerp'te, arkadaşı Peter Gilles'e, bambaşka bir sistemde yaşayan insanları anlatan bir kitap yazmak istediğinden bahsetmişti. Tek endişesi Kral Sekizinci Henry idi. Kaprisli mi kaprisli bu delibozuk kralın öfkesine pek de güven olmazdı. Bir yıl içinde, Latince olarak yazdığı Utopia'da, yaşadığı sistemi öylesine eleştiriyor ve yepyeni bir sistem öneriyordu. Utopia, çeşitli düşünürler tarafından türlü eleştirilere uğradı. Kimisi hiç ciddiye almadı, çünkü Thomas More şakacı biriydi ve bu yazdıklarıyla da kocaman bir toplum şakası yapmıştı. Üstelik Thomas More, devlet hizmetinde çalışırken bu yazdıklarını da reddetmemiş miydi?

2 More, Utopia'yı yazıp arkadaşı Peter Gilles'a gönderirken başına gelecekleri anlamış gibi bir de mektup yazmıştı. "Yayınlasam mı, yoksa yayınlamasam mı, kararımı henüz vermiş değilim, bu çabayı sadece küçümseyecek yada hiçbir minnettarlık göstermeyecek bir toplumu eğlendirmek ve eğitmek için çırpınıp didinmektense, kişinin hiçbir şey yapmayıp hayattan zevk alması belki de daha akıllıcadır. Ayrıca bazı okuyucular da öylesine nankördürler ki, bir kitaptan pek çok hoşlansalar bile, yazarına

hiçbir sevgileri yoktur, muhteşem bir akşam yemeğinden sonra tika basa evlerine giderken, yemeği yapana teşekkür niyetine hiçbir söz etmeyen görgüsüz misafirler gibidirler!"

3 Thomas More 1478'de Londra'da Milk Street'te dünyaya geldiğinde, yoksulların kıyıldığı 'Güller Savaşı' henüz sona ermemişti. Küçük Thomas eğitime St. Anthon's School'da başladı ve henüz sekiz yaşındayken o çağlarda adet olduğu üzere, görgüsü ve bilgisi artsın diye Kardinal John Morton'un ev hizmetine verildi. Kardinal Morton, dünyaya meraklı bu çocuğu, birkaç yıl sonra Latince ve Yunanca öğrenmesi için Oxford'a gönderdi. O yıllarda Yunanca ve Latincenin gençleri kötü düşüncelere yönlendirdiğine inanılırdı. Rönesans'la birlikte birçok Avrupa ülkesinde olduğu gibi, İngiltere'de de birçok klasik metin İngilizceye çevriliyor, birçok genç aydın Latince ve Yunanca öğrenmeye çalışıyordu. Yunan filozoflarının insanı bilmeye, sorgulamaya yönelik soruları, onu da kuşatıyordu. More bir yandan eğitimine devam ederken, diğer taraftan komediler yazıyor, çeviriler yapıyordu.

Erasmus'la arkadaşlık

4 Hollandalı filozof Desidereous Erasmus da, birçok hümanist filozof gibi, çeşitli üniversite kürsülerinde ders vermek üzere, İngiltere'ye gelmişti. Thomas More ile tanıştıklarında, More on dokuz, Erasmus ise otuz sekiz yaşındaydı. İlişkileri öğretmen – öğrenci ilişkisini aşacak, yarattıkları eserlere yansıyor bir ömür boyu sürecekti. Erasmus, çağını bütün sistemleriyle taşıyan en ünlü kitabı, "Deliliğe Övgü"nü Thomas More'un evinde, onun zoruyla yazmıştı.

Erasmus ile arkadaşlıklar.

5 Thomas More, Oxford'daki öğrenimini yarıda bırakıp, Londra'da Lincoln Inn'de hukuk okumaya başladı. Bazı biyografi

yazarlarına ve Erasmus'a göre de, More'un bu kararında hukukçu olan babasının çok büyük bir payı vardı. Ama o, büsbütün babasının yolundan gitmektense, keşif olmaya da karar vermişti. Haftanın belli günlerinde Charterhouse Manastırı'na kapanıyordu. Bu çağda manastırlar tek bilgi merkezleriydi. More, sadece oruç tutup dua etmekle kalmadı, derin okumalara daldı. Mezun olduktan sonra, topluma hizmet duyguları baskın çıktı ve manastırdaki inzivasını sona erdirdi, ama yaşamının sonuna kadar oruç tutmayı ve ibadet etmeyi sürdürecekti.

6 Erasmus ve More, hümanist görüşleri paylaşıyorlardı, ama Erasmus arkadaşının manastır hayatına yakınlığını ve ruhani düşüncelerini asla anlayamıyordu. Eğitimde reforma inanmaları ve eski metinlere karşılıklı düşkünlükleri dostluklarının ömür boyu sürmesini sağladı. Kendini toplum hizmetine adamaya karar veren genç Thomas More'un ilk vukuatı, parlamentoya Yedinci Henry'nin ayrıcalıklarının sınırlandırılmasına ilişkin bir tasarı sunmak oldu. Bunun karşılığında Yedinci Henry, More'un babasını hapsetti ve öngörülen para cezasını ödeyene kadar da salıvermedi. More ise kamu hizmetinden men edildi.

7 Kral Yedinci Henry'nin ölümüyle, umutlar tam bir Rönesans prensi olan, okuyup yazmaktan, çevresinde filozoflar bulundurmaktan hoşlanan genç Henry'ye bağlanmıştı. Ama yine de kral kraldı, Thomas More'un Utopia'da belirttiği gibi, iyilikte kötülükte yağmur gibi inerti halkının üstüne. Sekizinci Henry'nin kral olmasıyla Thomas More'un yasağı sona erdi ve yeniden baroya döndü. Çok geçmeden, adalettaki tarafsız tutumuyla, yoksul hamisi olarak ünü Sekizinci Henry'nin kulağına kadar geldi. Londra'nın iki önemli yasa adamından biri olmuştu. Utopia'da kahraman Raphael'in aracılığıyla, kraliyete hizmet konusunda, 'ha danışman, ha uşaklık ikisi de aynı şey' diyen, More'un, Sekizinci Henry'nin hizmetine girmesi merak konusudur.

More Brüksel'de ...

8 Kral Sekizinci Henry, 1515'de bir ticaret işini bağlaması için Thomas More'u Brüksel'e gönderdi. Orada Antwerp yurttası Peter Gilles'la tanıştı. More, kitabını Antwerp'te

Peter Gilles'la, sohbetleri sırasında tasarlamış, Londra'da da yazıya dökmüştü. More Utopia'yı eski Yunan klasiklerindeki diyaloglara benzer bir tarzda yazmış, Lucia'nın kitaplarında olduğu gibi mizahı doğruyu söylemek için kullanmıştır. Kral Sekizinci Henry, halkın sevdiği ve hürmet ettiği bir yargıç olan More'u danışma meclisinin en saygın üyeliğine getirerek 'Sir' ünvanını verdi.

Reform ve Martin Luther

9 More her ne kadar değişikliğin gerekliliğini görse de Hıristiyanlıkta bir tek Katolikliğin tüm insanları birleştireceğine inanıyordu. Ama değişim Martin Luther'le ve Protestanlıkla geliyordu. Thomas More, Almanya'da bir kilisenin kapısına çivilediği bildiriyle reform hareketini başlatan Martin Luther'i dinin en tehlikeli bölücüsü ilan etti. Bütün çalışmaları reform isteyenleri cezalandırmaya ve İngilizcede yazılan "Yeni Ahit"lerin yakılmasına dönüşmüştü. Oysa bu sıralarda, Martin Luther "Utopia" yı bulmayı çok istediğini söylüyordu. Gerçekten de More'un Protestanlara karşı davranışları Utopia ülkesindeki dini hoşgöründen çok uzaktaydı.

10 Danışma meclisi üyeliğinden sağlığını bahane ederek ayrılan More, 8. Henry'nin evlilik törenine de katılmayarak derin bir sessizliğe çekildi. Bu sessizlik onun Londra Kule'sinde bir yıl kadar hapsedilmesine yol açtı. Kral ve adamları, More'a kralın kişiliğine dair birşey söyletmek için çok uğraştılar. More, iyi ya da kötü hiçbir şey söylemiyordu. O diğerleri gibi değildi, belki de ülkeyi kan gölüne çevirecek daha yıllar sürecek bir ikiliğin altına imza koymak istemiyordu. Gerçekten de düşündüğü gibi oldu. Katolikler ve Protestanlar arası kanlı mücadele onlarca yıl sürdü. Kralın kutsal yasasını tanımadığı gerekçesiyle ölümüne mahkûm edilen Thomas More'un cezası 1535'in 7 Temmuz sabahında infaz edildi.

11 Bazı Protestan tarihçilere göre Thomas More, sadece inatçılığı yüzünden ölmüştü. Bir Rönesans ve Hümanizma insanıyken dinde reforma "hayır" demişti. More'un ruhundaki bu ikilem sonunda ölümüne neden olmuştu.

Cumhuriyet

Tekst 11

BACTROBAN®

pomad

**Mupirosin
Antibiotiek**

50P20001

FORMÛLÛ

BACTROBAN pomad, suda çözünen, beyaz, yarı saydam polietilen baz içinde % 2 mupirosin içerir. Beher gram pomad 20 mg mupirosine eşdeğer mupirosin kalsiyum içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ

Mupirosin hem etki şekli, hem de kimyasal yapısı açısından yalnızca topikal kullanım için uygun yeni bir antibiyotiktir. Mupirosin, metisiline dirençli suşları da dahil olmak üzere *Staphylococcus aureus* ve diğer stafilkoklar ve streptokoklar gibi mikroorganizmalara karşı aktif olan, deri enfeksiyonlarının büyük çoğunluğuna cevap verebilen bir topikal antibiyotik ajandır. Ayrıca *E. coli* ve *H. influenzae* gibi Gram-negatif mikroorganizmalara karşı da aktiftir. Mupirosin, isoleucyl-transfer RNA sentetazın inhibisyonu ile bakteri proteini ve RNA sentezini inhibe eder.

Mupirosin topikal uygulanması ardından, sistemik olarak düşük miktarda absorbe olur; absorbe edilen miktar, süratle, antimikrobik olarak inaktif metaboliti olan monik aside dönüşür ve böbrek yolu ile hemen atılır.

Mupirosinin derinin epidermal ve dermal alt tabakalarına penetrasyonu travmalı deride ve üstü kapatıldığı zaman artmaktadır.

ENDİKASYONLARI

Bakterilerin neden olduğu deri enfeksiyonları, impetigo, folikül iltihabı, furonkölöz.

KONTRENDİKASYONLARI

Polietilen glikol içeren diğer pomadlara veya Bactroban'a karşı aşırı duyarlı olduğu bilinen hastalarda kontrendikedir.

UYARILAR / ÖNLEMLER

Hekime danışılmadan kullanılmamalı ve sadece önerilen etkilenmiş alana uygulanmalıdır.

Bactroban pomad, yüzde kullanıldığında göz ile temas etmemesine dikkat edilmelidir. Formülasyonu oftalmik ve burun içi kullanıma uygun değildir.

Polietilen glikol, açık yaralardan ve tahrip olmuş deriden absorbe olabilir. Böbrek yoluyla atıldığı göz önüne alınarak, diğer polietilen glikol bazlı pomadlarla olduğu gibi, Bactroban pomad da, orta şiddette veya ağır böbrek yetmezliği bulunan kişilerde dikkatle kullanılmalıdır.

© Tescilli markadır

2

50P20001

Hamilelerde ve süt verme döneminde kullanımı:

Hayvanlarda yapılan çalışmalarda herhangi bir teratojenik etkiye rastlanmamıştır. Bununla birlikte, insanlarda yapılan çalışmalar hamilelik sırasında güvenle kullanılabilirliğini düşünmek için yeterli değildir. Süt verme döneminde kullanıma ait yeterli veri bulunmamaktadır.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER

Klinik çalışmalar sırasında, uygulama bölgesinde yanma, batma, kaşıntı gibi hafif yan etkiler görülmüştür. Deride duyarlılık reaksiyonları nadir olarak bildirilmiştir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ

Diğer ilaçlarla arasında herhangi bir etkileşim söz konusu değildir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU

Haricen kullanım içindir.

Bactroban pomad, yetişkinler ve çocuklarda, etkilenmiş bölgeye 10 gün süreyle günde 3 kez uygulanmalıdır. Eğer istenirse, bu alan bir bandaj veya absorban pansuman ile örtülebilir.

Bactroban'ın insanlarda uzun dönem kullanımına ait deneyim bulunmamaktadır. İlk kullanımdan önce kapağı ters çevirerek tüpün ağzını deliniz.

DOZ AŞIMI

Mupirosinin toksisitesi çok düşüktür. Doz aşımı durumunda semptomatik tedavi uygulanmalıdır.

SAKLAMA KOŞULLARI

25°C'ın altında oda sıcaklığında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ İÇERİĞİ

Bactroban pomad, beher gramı 20 mg mupirosine eşdeğer pomad içeren, 10 ve 15 g'lık tüplerde sunulmuştur.

Reçete ile satılır.

Ruhsat Tarihi : 19.4.1999

Ruhsat No : 190/93

SMITHKLINE BEECHAM
PHARMACEUTICALS - İngiltere lisansı ile

Ruhsat Sahibi : SmithKline Beecham İlaç Tic. A.Ş.
Ertürk Sok. No: 9 Kat: 2
81640 Kavacık - İstanbul

Üretim Yeri : FAKO İLAÇLARI A.Ş.
Levent - İstanbul

Gökyüzünde dans
etmenin en kolay yolu

Yamaç Paraşütü

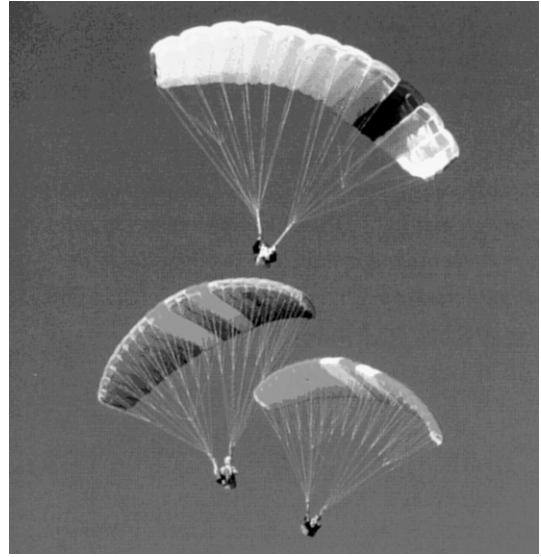
1940'lı yıllarda tıpkı havacılığın öncülerinden Otto Lilienthal gibi yamaçlardan koşarak havalanan ve aşağıya kadar süzülerek inen yeni bir hava aracının denemeleri yapılıyordu. Bu araç rahatlıkla sökülüp takılabilen çubuklardan ve üzerlerine gerilmiş kumaşlardan yapılmış bir delta kanattı. 1948 yılında Dr. Francis Rogallo portatif delta kanadı almayı başardı. Zamanla delta kanatlar emniyet ve performans açısından oldukça geliştiler ve yakın zamana kadar en ucuz ve en hafif hava aracı olma özelliklerini korudular. Ancak malzeme ve üretim teknolojileri geliştikçe delta kanatların performansları ile birlikte fiyatları da artmaya başladı. Bugün tecrübeli bir pilot, 30-35 kg ağırlığındaki delta kanadına ek olarak yedek paraşüt, hava akımlarına göre şekillendirilmiş bağlantı elemanları, altimetre, variometre, pusula ve hız saati gibi bazı cihazlara ve telsize ihtiyaç duyar. Elbette bütün bunları taşımak için bir araç ve uçmayı düşündüğünüz tepedeki kalkış noktasına kadar uzanan bir yol gereklidir.

Bu yüzden 1970'li yılların sonlarında bazı uçucular yapısı sabit ve ağır olmayan, daha esnek ve daha hafif bir hava aracı arayışına girdiler. Birkaç öncü paraşütlerle yamaçlardan uçuş denemelerine başladılar. Bunlar uçaktan atlayarak limit hızda (yaklaşık 198 km/s) düşerken açılmak üzere dizayn edilmiş serbest düşüş paraşütleriydi. Çok geçmeden limit hızdaki açılış şokunun doğurduğu aşırı yüksek gerilmelerin daha yavaş ve daha yumuşak olan yamaç kalkışlarında ortaya çıkmadığı fark edildi ve farklı malzemelerden daha büyük boyutlarda paraşütlerin işe yarayabileceği düşünüldü.

Üreticiler hava geçirgenliği olmayan kumaşlardan daha geniş yüzeyli paraşütler üretmeye başladılar. Bu kumaşlardan üretilmiş bir paraşüt eğer limit hızda düşen bir

paraşütçü tarafından açılacak olsa büyük ihtimalle patlardı.

Çok geçmeden ucuzluğun ve basitliğin en son teknoloji ile birleştirildiği Fransızca "Parapente", Almanca "Gleitschirmfliegen", İngilizce "Paragliding" ve Türkçe "Yamaç Paraşütçülüğü" adıyla bilinen yepyeni bir spor doğdu. 1980'li yıllarda yamaç paraşütçüleri düzenli olarak tepelerden havalanmaya başladılar. Rengarenk kanatlar bütün kıtaların tepelerinde görülmeye başladı. Japonya'daki Fuji Dağı ve Himalayalar'daki Everest zirvesinden bile uçuşlar gerçekleştirildi.

Kimler yapabilir?

Yamaç paraşütü yapabilmek için yaş sınırı minimum 16, maksimum ise 55'tir. Bu çok kesin bir sınır olmamakla birlikte 55 yaşın üzerindeki katılımcılar için eğitimin ilk günü gerçekleştirilen yer çalışmaları biraz yorucu çeçebilir.

Yamaç paraşütüne katılacaksanız, öncelikle sizden sağlık koşullarınızın uygun olduğuna dair form şeklinde bir beyan istenir. Bu beyanı verdikten sonra eğitim faaliyetlerine katılabilirsiniz. Epilepsi, astım, kalp, bel ve omurga rahatsızlıkları olanlar yamaç paraşütüne katılamazlar. Bu tür rahatsızlıklarınız yoksa ve hafif tempoda yaklaşık 10 dakika sorunsuz koşabiliyorsanız, Yamaç Paraşütü yapabilirsiniz demektir. Paraşütler değişik kilo gruplarına göre farklı ebatlarda üretildiğinden 45-120 kg arasındaki herkes aynı güvenlikte uçabilmektedir. Bu sporu yapabilmek için on sekiz yaşını tamamlamış olmak gerekir; ama 16-17 yaş grubundakiler de aile onayıyla bu sporu yapabilirler.

Popüler uçuş bölgeleri

Türkiye, yamaç paraşütü sporuna çok elverişli doğa ve iklim özellikleri ile kuzey yarımkürenin en popüler uçuş bölgesidir. Özellikle Fethiye/Ölüdeniz her yıl dünyanın dörtbir yanından gelen binlerce pilotu ağırlamaktadır. Burada, Nisan, Ekim ayları içerisinde yirmibeş binin üstünde uçuş gerçekleşmektedir. Bir çok yabancı okul, eğitimlerinin büyük bir kısmını Fethiye/Ölüdeniz’de tamamlamaktadır. Bunun dışında 1. Dünya Hava Olimpiyatları Yamaç Paraşütü yarışmalarının yapıldığı Denizli-Pamukkale, İstanbul yakınlarındaki Çatalca-Ormanlı, Nevşehir-Kapadokya, Adıyaman-

Nemrut Dağı, Bolu-Abant Gölü, Gökova-Sakargeçidi ve Bodrum-Ören en popüler uçuş bölgeleridir.

Uçuş sezonları

Ilıman bir iklime sahip olan ülkemiz, yamaç paraşütü bakımından oldukça verimli bir enlem çizgisinde yer almaktadır. Ülkemizde senenin her mevsimi uçuş yapılmaktadır. Kış aylarında da Erzurum-Palandöken, Bursa-Uludağ, Kayseri-Erciyes, Kastamonu-Ilgaz, Bolu-Kartalkaya gibi popüler kayak merkezlerinde ve İstanbul-Ormanlı, Fethiye-Ölüdeniz bölgesinde uçuşlar gerçekleşir. ■

Yol Boyunca Temmuz

Einde